

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Coppensteinus Conceptuum Prædicabilium In Dominicas Festaque omnia per Annum

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Dominica III. Post Pascha. Modicum & iam non videbitis me. Ioan. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

respectarent. Pastores boni gloriam Dei: mali temporalia spectant similiter.

Proprie mercenarius.
II. Mercenarius vero singulatum quisque. Qui Pastoratum acquirit simoniae: possidet ob lucrum auare: non residet proxime. 2. Iussit Dominus Moyli aram tabernaculi fieri in plano; noluit per gradus ad id ascendere, id est, per cognationem, munera, promissa, &c. ut Euseb. Emis. exponit.

Tituli eius.
Tituli talium in S. Scripturis sunt infames. 1. Ezechiel: 13. Quasi vulpes in deserto Israel, prophetae erant. Ut in vulpe nil vltui est, praeter pellem: ita praeter habitum & nomen in quibusdam Pastoribus vix aliud. 2. Idem c. 22. Leones rapientes praedam: ob sitim honorum & opum. 3. Isa. 56. Canes muti, non volentes latrare ob ream similitum scelerum conscientiam. 4. Psal. 17. Vt lutum platearum delebo eos. Quia ut populus, sic sacerdos lutulentus. 5. Jerem. 10. Lignum est auro inuolutum. Rom. 9. Lapidis offensionis & scandali, ob indurationem in malis, dum etiam gloriantur in rebus pessimis. 7. 1. Cor. 13. Aes sonans, aut Cymbalum tinniens. Ob vitam doctrinae diffinitam. S. Gregor. in Ezech. Scire Praelati debent, quia si peruersa perpetrant, tot mortibus digni sunt, quot ad subditos suos perditionis exempla transmittunt. Hec vero homicidarum est descriptio. Item S. Aug. I. de Pastoribus. Omnis, qui in conspectu eorum, quibus praepositus est, male viuit: quantum in ipso est, omnes occidit.

Culpata lium.
Pena est interitus.
Proles lobi in domo primogeniti, genialiter viuentes, opprimuntur ruina. S. Greg. ait: Pastores esse primogenitos inter Fideles. Itaque apud ipsos, qui ventri seruiunt, cum ipsis vna obruuntur ruina. Homo viuit, etsi caetera langueant membra manca, dum modo caput valeat. Ita Resp. si Pastor valeat.

Esto: Praefectus domui suae, & proficit: viuat in speciem fortunatus: Attamen 1. ut ait Seneca: Non faciunt equum meliorem

arvea frena; nec hominem praestantiorum virtutum ornamenta; Nec Pastorem auctoritas; sed probitas. 2. Apoc. 10. Angelis phylasirae Dei effundentibus, vnus suam effudit contra Solem: id est, Episcopum quemque animarum; qui, quod Sol in astris, id in hominibus est.

DOMINICA III. POST PASCHA.

Modicum & iam non videbitis me.
Ioan. 16.

Esth. 3. Proposito ferali edicto Assueri de caede Iudaeorum, vna die complenda in Perside, ingens horum mœror fuit, & planctus. E contra Amani, qui auctor illius, elata exultatio. At, postquam Esther intercessit, edictum fuit antiquatum; mœror in gaudium vertit publicum Hebraeis: Amano autem gaudium in luctum, & exitium. Ita ex vno Iesu passo discipulis luctus; Iudaeis gaudium erat: at vtrumque breue. Nam eo rediuiuo, omnibus omnia in contrarium vtrunque verterunt.

Nos

- I. De fine hominis vltimo, deque medio ad finem.
- II. Quod, & quale sit Modicum?
- III. Mundi gaudium quam sit damnosum.
- IV. Quam idem sit lacrymosum.
- V. Cur iustorum sit, hic plorare.
- VI. De Phœbo post nubila.

PARS I.

De fine hominis vltimo: deque medio ad finem.

I. Omnia naturaliter bonum appetunt: ait Arist. 1. Eth. & 4. Metaph. 2. Et vero de hominibus Boetius: Omnis mortalium cura, inquit; diuerso quidem calle procedit; sed ad vnum tandem beatitudinis finem nititur.

Q 2 perue-

peruenire. Est enim mentibus hominum veri boni naturaliter inserta cupiditas: sed ad falsa deuius error inducit. 3. S. Aug. l. 3. de Trinit. c. 8. Ad appetendam beatitudinem natura compellit: Cui Creator indidit. Ratio vnica: Quia beatitudo noster est finis: propter finem autem agit omne agens. 4. Idcirco vult Deus, *Leuit. 22.* offerri sibi caudam truncatam. Quod finem in omnibus velit attendi, ac reapse praestari. 5. Hoc omissum ab Ierosolymitanis deplorauit Ieremias Thren. 2. *Sordes eius in pedibus eius: & non est recordata finis sui.*

Finis igitur esse scopus debet omnium desideriorum nostrorum. Indicatur id in rotis apud Ezechielem. *cap. 10. 1.* Quo ferebatur impetus spiritus, eo ferebantur & rotæ. Spiritus erat finis rotarum; hic autem finis idem impetu trahit nos.

II. Sed cum ad hunc non perueniatur, nisi per medium ipsi aptum, ac proprium; nostri finis ad Beatitudinem medium est Mandatorum observatio. *Matth. 15.* Si vis ad vitam ingredi, serua mandata. 1. Angusta autem hæc via est; non lata. Nam *Act. 14.* Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celorum. 2. Idem hodie suis denunciat Iesus: sed addidit; Tristitia vestra vertetur in gaudium.

P A R S II.

Quod & quale sit Modicum.

I. **M**odicum, & non videbitis me. Vti patet, ita solatur filios Dominus ab utili ipsorum: Vado: sed vobis parare regnum. Inde Modicum, & videbitis me.

Modicum est vita. Istud Modicum, vt significet triduum passionis; malo tamen significatum eius de vita nostræ breuitate accipere, cum S. Aug. & plurimis aliis.

Et hoc modicum iustus. In isto Modico flebitis vos; Mundus autem gaudebit. En legatum Testatoris, legati-que partitio. Filiis & hæredibus fletum; gaudium Vernaculis reprobis & ex hæredibus legat. At vtrumque breue. Ac-

ternitas sequetur vtrumque, heu, diuersanimis, Ita & Abraham, Gen. testamentum instituit bona sua sic partiendo, vt legitimus Isaac hæredem faceret omnium ex asse: filius autem concubinarum legaret mobilia, & temporalia. Christ⁹ hic terrenis, celestibus. filius celestia legat.

At mundani Modici quanta breuitas, & vanitas? 1. *Iob. 10.* Laus impiorum breuis, & gaudium hypocrite ad instar puncti. Punctum nec vel subsensum cadit: Gaudium, cum præterit, pro nihilo reputatur.

2. *Solinus Polyb. & Abr. in Hex.* aiunt: Cygnus tota vita filere, mœrere: at morte vicina canere. Contrà, Syrenem vita cātaret tota, sub mortem luctu tabescere. Cygno iusti, mundani Syreni similes vitæ cursu, & exitu. Hicce *Rifus* dolore miscbitur: & extrema gaudii luctus occupat.

3. Imo, vt in Archisynagogici, luctu *Matth. 9.* tubicines & citharædi intercebant: ita in mundo tristitia lætis mista sunt. Quin imo vnus in funere hi ridet, lugentissimi, Exempla docent. Condisce periculo alieno.

1. *Balthasaris aula* Regis deliciis, tripudiisque beata sibi videbatur; at ecce, *Dñ.* 5. interuenit manus in pariete scribens funesta, sequiturque mors Regis, & regni amissio.

2. In aula *Nabuchodon.* hinc omnia personabāt tibiis, & cantu, ad statuas adorationem: ac inde fornax æstuabat; & neci addicabantur iusti. Talis talia miscet mundus: Adorat statuas in iubilo; homines deuorat incendio: At exitum sibi parat similem *Nabuchodonosoro.*

3. *Domus Epulonis, Luc. 16.* natat vino, turget epulo; luxu diffluit, personat cantu: Omnia ad sunt vni. At inde vni *Lazaro* defunt omnia; præter canum beneficium; Sic in mūdō popinæ, gurgustia, ingluuies, iubila: at breuia omnia. Iustis contraria.

4. *Domus*

PARS III.

4. Domus filiorum Iob epulis, & gaudiis exultabat: mox quassa ventis æquatur solo; fitque sepulcrum, quibus serui erat domicilium. Ita mundus; in quo, dum vt satyricus ait, Curiosi simulant, & Bacchanalia viuunt, mors in capita bacchantium conspirat. Vere Iob. 21. Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt.

Gaudium mundi falsum. II. Nihilominus Mundus gaudebit: Quo gaudio? 1. Falso. 1. Prou. 23. Ne desideres de cibis eius, in quo est panis mendacii. Cibi eius sunt honores, opes, voluptates, vindictæ. &c. 2. Hæc num deerant Dauidi? Et tamen ea non esuriebat, sed alia; vt diceret Ps. 16. Satiabor, cū apparuerit gloria tua.

2. Breue. 2. Breue gaudium mundi est. 1. Cum ipsa vita sit vapor ad modicum parēs: Iac. 4. 2. Et Seneca l. 6. Epist. 7. Punctum est omne, quod viuimus, & adhuc puncto minus. 2. Et Ps. 143. Homo vanitati similis factus est, & dies eius, sicut Umbra prætereunt. 3. Psal. 145. Nolite confidere in Principibus, & in filiis hominū, in quibus non est salus. Exibit spiritus illorum: In illa die peribunt cogitationes eorū. Ecquæ hæc sunt? Aurū, palatia, vxores, conuiuia, &c.

3. Somnium. 3. Gaudium mundi est somnium. 1. Psal. 75. Dormierunt somnum suum viri diuitiarum, & nihil inuenerunt in manibus suis.

2. Nabuch. somniauit statuam auream, æream, ferream: Euigilat; nil videt: imo nec somni meminerat, Dan. 2. Talis hæc vita; mundique phantasmata. Ps. 72. Velut somnium surgentium; Domine, in ciuitate tua: Imaginem ipsorum ad nihilum redigas. Et adhuc. Mundus gaudebit?

4. Noxium. 4. Gaudium hoc o quam noxium est? Rom. 6. Si secundum carnem vixeritis; moriemini. Si autem spiritu facta carnis mortificaueritis viuatis; Ad carnē qui uiuit; mūdo seruit; seruiendoque perit.

Et tamen Mundus gaudebit.

Mundi gaudium quam sit damnosum?

I. Infelix gaudium! Tu causa es: quod, *Carni & Galat. 5. Caro concupiscit aduersus spiritum; & spiritus aduersus carnem: quod corpus conspiret contra animam; appetitus contrarationem. 1. Inde lacrymæ; quod Prou. 29. Qui delicate nutrit a pueritia seruum, corpus, postea inueniet eum contumacem: Vnde gaudium, quod corpori animam subiicit seruam.*

2. O præposterum facinus, ipsique aduersum naturæ, ac Deo! Hic dixit: Gen. 4. Sub te erit appetitus tuus, & tu dominaberis illius. Vbi S. Bona. 2. sent. dist. 38. art. 2. q. 2. inquit: sicut familia sub nutu domini; ita animæ partes oēs sub vna ratione sunt.

3. Hinc Arist. 1. Polit. ait, Corpus regi, regere animam debere. Quia autem mancipio dominium dat in Reginam; is mihi hominē ex homine exiit; hominis porro indignus nomine.

4. Adam primus homo qualē hominē exiit: & qualem ē paradiso extulit? Heu! quantum hic mutatus ab illo: Primus, Ps. 8. Gloria & honore coronatus, paulo minoratus ab Angelis. Secundus Psal. 48. Homo cum in honore esset, non intellexit: comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est illis. Fecit vnus pomi gustus, vt ex prano-bilifieret homo plebeius orbis Dominus fieret, tribulorum colonus.

II. Sed quid ages cum appetitu nequā; *At est re- & corpore subdito peccatis, ac animam m. dium ab- aggrauante? 1. Quod Angelus inquam, castigatio- cum pertinace colluctatore Iacob. Genes. 32. Qui cum nollet Angelum dimittere; hic eum percussit in scemore, vt neruo marcescente, claudicaret omni vita. Sis Angelus corpori ipse tuo percussor. Castiga id, & in seruitutem redige, cum Apo- stolo. 1. Cor. 9.*

2. Imitare Saram, Gen. 21, Hæc Isaacum

Q 3

voluit

voluit sanctius institutum: at is ab Ismahele ad nefandum seducebatur ludum. Ergo hunc cum Agara domo eiicit in desertum. Tu corpus ad poenitentiam adige: simul animam seruaueris ab deprauatione Ismahelica. Ejice ancillam carnem cum filio suo Concupiscentia. Sic mundi gaudia spernes: perque te licebit, quod Mundus gaudebit infeliciter, breue hic; aeternum illi hic flebit.

Gaudium
Mundi.
1. Obcaecat
rationem.

O Cæcum, & excæcans gaudium! Rationem obtenebras: memoriam beneficiorum Dei extinguis. 1. Eccl. 5. Non enim satis recordabitur dierum vite sue; eo quod Deus occupet delicijs carnis. 2. Non potest, inquit S. Ilidorus lib. de summo bono: ad contemplandum Deum mens esse libera, quæ desiderijs huius mundi inhiat. Væ gaudio tali. Non potest, ait.

3. Nam vt oculus puluere oppletus cælum & astra tueri nequit: ita intellectus, mundi gaudijs dementatus, cœlestia. 4. Id sibi euenisse deplorat Ps. 37. Dereliquit me virtus mea, & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum. 5. Samson, Iudic. 16. pellicio Dalila captus capitur oculis: Presens menti malum voluptas est.

2. Dementat
sapientem.

Nec rationem solum obcaecat; sed & prudentiam adimit. Iob. 28. Sapientia non inuenitur in terra suauiter viuentium. Quin obbrutescere facit hominē. 1. Cor. 2. Animalis homo nō percipit ea, quæ Dei sūt. Quia Genesis 6 spiritus meus in homine caro est.

3. Fruat
solatio di-
uina.

III. Vnde mundani aucupes gaudij, sunt extorres diuini solatij. Nam, Luc. 1. Esurientes iustitiae impleuit bonis: diuites gaudiorum mundi dimisit inanes. 2. Iustus es Domine, qui Psal. 67. Parasti in dulcedine tua pauperi Deus; non diuiti. 3. Quam diu superabat farina Aegyptiaca, Exod. 16. de cœlo non descendit manna, Defecit illa: hoc pluit. Et Mundus adhuc gaudebit.

4. Cruciat
in ordo.

O gaudium! In quantum verteris tormentum? 1. Iob. 21. Tenent tympanum, & ci-

tharam. & gaudent ad sonitum organi, ducunt in bono a se suos, & in puncto ad inferna descendunt. &c. 2. Hic Apoc. 18. quantum glorificauit se, & in delicijs fuit, tantum date ei tormentum, & luctum. 3. S. Gregor. in serm. Momentaneum est, quod delectat: aeternum vero, quod cruciat. 4. S. August. Nulla maior insania, quam pro delectatione momentanea, perdere aeterna gaudia; & obligare se ad aeterna supplicia. 5. S. Bern. Qui in delicijs huius mundi transigit vitæ suæ curriculum; similis est latroni, qui per prata florida ducitur ad suspendium. Et tamen Mundus gaudebit?

IV. Et quis cum mundo sciens prudēque gaudeat? 1. Quippe in quo, Isa. 13. Omnes declinauerunt, simul inutiles facti sunt. &c. 2. Qui, Io. 15. Iesum odio habuit. 3. Qui totus in maligno est positus. 2. Io. 1. 5. 4. Cum Iac. 4. Qui amicus voluerit esse huius mundi; inimicus Dei efficiatur? 5. Cum Io. 2. Qui diligit mundum; non sit charitas Dei in illo? Nam vt Regula Iuristarum habet; Vere inimicus est, qui inimici amicus est.

1. Mundi
est reperi-
tum.

Quare, vt phreneticus moriendo ridet flentibus amicis: ita mundus; ita peccatores in phrenesi mentis: flentibus interrim iustis. Sicut Iesus, Luc. 19. fleuit super Ierusalem.

2. Est de
randu.

Et vero causam flendi maiorem habent iusti; quam alij gaudendi. Primo.

2. Vt maleficus ab risu abstinere, dum feralem mortis sententiam expectat: ita in Deo iustus, ancipiti nouissimorum sollicitudine suspensus moreret: & tamen cupit dissolui, Phil. 1. 2. Absurdū faceret, qui in Vigilia paschalis lasciuiret. Atqui vniuersum vitæ tempus, & ait S. Bern. vigilia est quædam solemnitas magna, & aeterni Sabbati, quod præstolamur in gloria.

Secundo. Cum omne, quod in mundo magnum, iucundū, volupe est; idem fucum redoleat: quis sanus secure gaudeat?

2. Et de
dell.

Percunctanti; quando nam sit vrbs fugienda? respondit Plato: Cum lucra sunt minora

minora sumptibus, & commoda incommodis; & probi plures improbi. At in mundo, talia. Nam, Luc. 19. Totam noctem laborantes, nil cepimus: Et, Eccl. 1. Stultorum infinitus est numerus: Et, Psal. 115. Omnis homo mendax. Quare fugiendus est mundus.

PARS IV.

Mundi gaudium, quam sit lacrymosum.

ET videbitis me. Dulcis Iesus consolatur suos, Vt, Gen. 21. Rebecca Iacobum filium. Fili, fuge ad fratrem meum Laban; habitabisque cum eo dies paucos, postea mittam, & adducam te in die hac. Pauci dies erunt peregrinationis, & laboris tui.

Plorabitis, & flebitis vos. 1. Nec causæ de sunt Heraclitis pijs. 1. Peccata propria. 2. aliena. 3. Vitæ exilium. Ergo Ps. 136. Super flumina Babil. &c. 4. Incertitudo de felici vitæ exitu. 5. Dilatio gloriæ. Ideo Psal. 119. Hei mihi; quia incolatus meus prolongatus est. Ps. 4. Fuerunt mihi lacrymæ panes die & nocte. &c. Vbi. S. Aug. Quia si dulcis est patria; amara est peregrinatio, & hæc tota die tribulatio.

Causa flendi.

1. Quia hic est exilium

2. Multa corruptio.

3. Multa miseria.

2. Ea de causa abstinuit à vanitate, Raguelis filia Sara, Tob. 3. ait: Nunquam cum ludentibus miscui me; neque cum his qui inleuitate ambulant, participem me præbui. Optima turtur mundifuga!

3. Fuge; late; desse mundi vefaniam. Quid hæc ad me, inquis? Animas perire, lædi Deum, triumphare infernum; hoc ad te: Si ames Deum, proximum, & te. Amicus quondam Solonis, vt prodit Val. Max. li. 7. c. 2. cum mortalium fieret infortunia, Solon in turrim summam educto subiectarum Athenarum tecta ostendens ait: Cogita quot luctus sub his tectis fuerint, sint, & erunt? Mitte mortalium incommoda, tanquam propria deslere. Haud scio, hic sapienter locutus fuerit: an iste fleuerit sapientius? Equidem huic dederò calculū. Solon tamen istud dicto commouet: Vrbes esse miseriarum, quanta hominum,

collegia: Vnde infero; Tanto etiam maiora flendi seminaria.

II. Sed hoc æquiore sunt animo ferenda priuata; quanto præ his sunt, & plura etiam communia. Et hoc sensu recte sua. fit amico Solon. 1. Sicut & Demonax O-rator, (vt Erasmi. lib. 8. Apoph.) promittens flenti mortem defuncti filij, se hunc in vitam reuocaturum; tantum si ipse sibi tres ex omni hominum turba ostendere possit, qui aduersi nihil vnquam sensissent. Diu circumspicienti, ac frustra, ait: Ecquid igitur te crucias ob id, quod commune omnibus, & fatale est?

2. Legillator Lyciorum sanciuir, vt Seneca. de Consolat. refert, si quando lugere quis velit, habitum muliebrem induat. 3. Diogenes, teste Laert. l. 6. interrogatus: quid sibi Philosophia proficiat? ait: Vt nihil aliud, at hoc ipsum, quod ad omnem fortunam paratus sum. Quanto magis id Christiana disciplina dabit?

PARS V.

Cur Iustorum sit, hic plorare?

I. Plorabitis & flebitis. Vti Iusti omnes in hoc mundo. Et cur. Ne gratiarum dono superbiat. Ideo 1. Dauid: Ps. 118. Bonum mihi, quia humiliasti me. 2. Paulus, 2. Cor. 12. Nerevelationum magnitudo extollat me, datus est mihi stimulus carnis meæ, Angelus Sathana, qui me colaphizat.

1. Vt humiliantur.

Secundo: Ne iusto maior Sanctis honor habeatur tanquam semideis, vnde caute Apostolus de sese ait 2. Cor. 11. Parco autem: Ne quis existimet me supra id, quod videt in me. Idcirco gloria Deo; nobis hic confusio, & tristitia, Sic itur ad astra.

2. Ne plurius iusto fiant.

Tertio: Contristantur hic iusti, vt Vir-tus Dei in vilibus eius instrumentis fiat illustrior. 1. 2. Cor. 11. Sufficit tibi gratia mea: Nam virtus (Dei) (hominis) in infirmitate perficitur. 2. Sane totam Aegyptum in admirationem Dei rapuere vel maxime cyni-

cyni-

cyniphe, muscæ, & ranæ immixtæ Exod. 8. Per tantula tantumque vexari posse populum. 3. Ab ipsis etiâ Madianitis fuit adoratus Deus, sententiâ Theodoret: quando innumeras eorum copias occidit per 300. metu semianimes viros ducit Gedeone. Iudic. 7. Vicisse Deum conficit in paucis. Quid: quod Ioel. 2. ait: Et eruca fortitudo mea magna, quam misi in vos. Ita per viles in specie Deus sua patrat miranda. Sed illos tñ humiliari finit, ac flere, istas hæcenus causas allegat S. Chrys. in ho.

4. *Vt constantia est fulgeat.*

Quarto. Id ideo: Vt iustorum perseuerantia inuicta clarius illucescat: qua Deo, quasi gratis, deseruiunt. Hoc de Iob Satan obicit. 1. Nunquid frustra timet Deum? Nonne tu valla steum, ac domum eius, vniuersamque substantiam per circuitum.

5. *Vt celestia plus sperent.*

Quinto: vt electi tanto ardentius ad vitam beatam aspirent. Sicut Iudæi in Babylonia captiui suspirabant ad Ierosolymam: Psal. 136. Super flumina Babyl. illuc sedimus, & fleuimus, dum recordaremur tui Sion. Huc respexit, Rom. 5. Tribulatio patientiam operatur; patientia vero probationem; probatio spem vitæ futuræ.

6. *Vt digno scantur a vernaculis Dei.*

II. Sexto. Vt ex hoc signo veri amici Dei ab falsis discernantur. Spiritus est, qui à stemmate degenerat. At stemma nostrum Christus: hic fleuit, viamque Crucis tenuit. 1. Heb. 12. Tanquam filiis vobis offert se Deus. Quis enim filius, quem non corripit pater? Quod si extra disciplinam estis, cuius participes facti sunt omnes; adulteri, & non filij estis.

Filiis dexte.

2. Rachel grauida inauditas passa conuulsiones natum appellauit Benoni, filium doloris: at pater Benjamin, filium dextere. Gen. 35. Ita Ecclesia in tribulationibus Benones parit: quos tamen pater facit Beniaminos, à dextris Dei collocatos. 3. Bene igitur Aschylas Tragicus Gloriam appellauit filiam Laboris. Beati enim qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur. Mat. 5.

Laboris. & Gloria.

4. Nec Romani eo in loco triumphum

agebant; vbi pugnando vicerant. Ideo & iusti hic pugnent flentes. 5. Petrus est reprehensus, Matth. 17. quod in die & loco Transfigurationis quæreret tabernaculum requietis. Sic, qui in breui gaudio poneret domicilium.

6. Arbores frugiferae, non steriles, petuntur lapidib. Vnde Nucis querela est: Nux ego iuncta via; cū sim sine crimine vita; Apopulo saxi pratercunte petor.

At iusti sunt, Psal. 1. Tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum; quod fructum suum dabit in tempore suo. Impij autem sunt arbores autumnales, bis mortuæ. Eccl. & Psal. 71. In laboribus hominum, non sunt, & cum hominibus non flagellabuntur.

Agicū iis Deus, vt medicum ægris, iam depositis assolent; his, quod libet, licere sinunt seu in victu, seu potu; at spei bonæ infirmis amara propinant, prohibent multa. 1. De his Eccl. 7. Potum dabis in lacrymis in mensura. 2. Qui gustarat, fatetur medico, Ps. 41. Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die & nocte. O duram ananogrophiam! At salutarem.

1. Elias, 4. Reg. 2. per turbinem raptus in ecclum fuit: Hoc qui optas, non illo mitiora speres. 2. Maximi quique pisces, & optimi in mari salso natant, ac viuere solent; non in dulcibus ac sapidis fluminibus. Ita non in mundi deliciis, sed arumnis circumferuntur Electi.

PARS VI.

De Phæbo post nubila.

I. Tristitia vestra vertetur in gaudium: Ad te breuis erit illa; hoc æternum. 1. Eo se missum ait Isa. 6. Vt predicarem Annū placibilem Domino; & Diem ultionis Deo. Eccl. pro die tribulationis, annus dabitur consolationis. 2. Id spectauit idem c. 40. dicens; Quis mensus est Pugillo aquas afflictionū; & caelos gaudiorum Palmo ponderauit? 3. Hoc Dauid isthoc expressit, Ps. 83.

Melior

Melior est dies vna in atris super mille. Ideo Elegi abiectus esse in domo Domini magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

2. Et dulce. Tanta sunt celestes dulcedines; vt vel gustatis iis, dicere queas: Eccl. 9. Oblivioni tradita sunt angustie priores. 2. Ioseph, Genes. 41. post multos perperfos casus, iam Dominus Egypti hanc a Deo sibi gratiam collatam predicat: quod obliuisci me fecit Deus omnium laborum meorum in terra paupertatis mee. Eadem tribulati Sancti donantur obliuione. 3. Abisai, 2. Reg. 39. iniuriarum Regi factarum ab Semei memorerat; at immemor Dauid. Nam hic die inaugurationis sue hilariter sic ad eum; Non morieris. Non est hic dies; vt in eo sit memoria peccatorum malorum. Potuit hoc Dauid amore terreni regni celestis amore quid non poteris? Tantum velis.

3. Et successione lata- 4. Experta vxor Tobia, cap. 3. aiebat: Post tempestatem tranquillum facis. & post lacrymationem, exultationem infundis. Prisci Iouem duo inter vasa bonorum, ac malorum, pingebant, cum hac epigrapha: Neque prospera sine aduersis. Quale est istud, Pl. 74. Calix in manu Domini, vini meri plenus mixto; & inclinavit ex hoc in hoc. Confecta Deo hac mixtio est. Scias; vt perferas. Vincenti dabitur manna.

Modici hic. II. Sed Modicum: brevis enim omnis tribulatio. Nam vita brevis est. Illa torrenti similis. Pl. 123. Torrentem pertransiit anima nostra Vnde S. Hier. in Pl. 109. Comment. Audientes seculi torrentes nolite desperare: frequenter hic torrens deficit. Videtur quidem tumescere; sed cito deficit, si sustineas. Vnde & Elia defecit aqua torrentis. 3. Reg. 17. Dominus ipse, Pl. 124. De torrente in via bibit: propterea exaltavit caput.

Infinitum En, vertetur in gaudium. 1. In hoc Isa. 33. Regem in decore suo videbunt. 2. Dicent cum Regina Saba, 2. Par. 9. Beati viri tui. & beati serui tui hi, qui assistunt coram te omni tempore, & audiunt sapientiam tuam! Quanto

beatiores celestes aulici. 3. Huiusce spei plenus dixit Pl. 124. decimo quinto Adimplebis me in letitia cum vultu tuo &c.

O quale gaudium; in quo quicquid perieritis, fiet vobis. Deus est, Pl. 102. Qui replet in bonis desiderium tuum. Mundus replet vanitatibus. At Pl. 64. Replebimur in bonis domus tue. 2. Nam si, secundum Aug. in hac vita: Felicitas est, habere omne, quod cupis, & nihil habere quod cupis. Magis in aeterna. 3. Ib. 135. Letitia sempiterna super capita eorum: gaudium & exultationem obtinebunt. 4. Hic Apoc. 21. Absterget Deus oem lacrymam ab oculis Sanctorum, & mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, que prima abierunt.

5. Sic & Isa. 51. Gaudium & letitiam obtinebunt, & fugiet dolor & gemitus.

III. O quale gaudium, 1. vbi etiam corpore Matth. 13. Fulgebunt iusti tanquam sol. 2. Vbi subtilitate dorantur: vt Pl. 17. In Deo meo transgrediar murum. 3. Agilitate: Isa. 40. Qui sperant in Domino, mutabunt fortitudinem, assument pennas vt aquile, current, & non laborabunt.

O gaudium in tali palatio! Apo. 21. 4. Ex loco. structura muri eius ex lapide laeside: ipsa vero ciuitas aurum mundum, simile vitro mundo: Et fundamenta muri ciuitatis omni lapide pretioso ornata. Et Duodecim porte xii. margarite sunt, & platea ciuitatis aurum mundum. 2. O quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum! Concupiscit, & deficit anima mea in atria Domini! Pl. 83. 3. Age, Pl. 41. Quando transibit in locum tabernaculi admirabilis vsque ad domum Dei?

O gaudium, gaudiis omnibus maius! Ex gaudii

1. Ratio id docet. Nam Arist. 1. Poster. magnitudo. Omne quod est per essentiam, maius est, & perfectius omni eo, quod est simpliciter per participationem. Et, 2. Metaph. Quidquid est causa aliorum, vt sint talia, illud est magis tale.

Nunc inspicere hinc mundum, inde celum. Vtrobifunt gaudia liquidiora? 2.

R Omnibus

Omnibus inuicem collatis, sic statuen-
dum est denique ex Arist. 1. de anima:
Quicquid potest causa secunda, nobiliori modo
potest prima. Etenim nobilior causa nobilio-
rem semper producit effectum. 3. Hinc eue-
nit contemplatoribus coelestium, quod
S. Greg. Hom. de vno Mart. scribit: Si
consideremus, quanta sint quae promittuntur
nobis in caelis; vilescunt in animo omnia, quae
habentur in terris. 4. Et S. Augustinus serm.
de gloria coel. Tanta est dulcedo coelestis pa-
triae; ut si vna gutta in infernum deflueret, to-
tam damnatorum amaritudinem dulcoraret.
5. Hoc cunctis spectauerit Epulo? Luc. 16.

6. Ex inco-
prehensibi-
litate.

IV. O gaudium, quod est ineffabile, in-
comprehensibile! Nam Arist. 1. de coe-
lo, & 8. Phys. 2. Metaph. in 4. sent, distin-
47. Nullum finitum potest in finitum compre-
hendere: Cum in ipsis non sit portio. Imo 1. Phys.
In finitum, secundum quod infinitum est, nobis
ignotum est. Si tibi sint lingua centum, sint o-
raque centum: Si etiam vel linguis Angelorum
loquaris: eloqueris tamen hic nihil.

7. Ex infa-
tiata facie-
tate.

O gaudium, quod Animum, alioquin
rebus hic cunctis infatigabilem, exatit.
1. Nimirum Arist. 2. de Ani. & 3. E-
thic. A proprio obiecto recipiunt potentia perfe-
ctionem suam. Nihil hic oculi, aurem, gu-
stum, &c. satiat Solus Deus obiectum est
vltimum animae. 2. Aug. 1. Cōf. Fecisti nos
Domine ad te; & ideo inquietum est cor nostrum,
nisi requiescat in te. 3. Idem lib. de Ciuit. ex
Platone. Tam dilecta est diuina visio, tantoq;
amore dignissima; ut, quicquid haberi possit, ea
non habita, faciat hominem miserum, non beatum.

Atque talia, tantaque sunt; quae, qui se-
minant in lachrymis; in exultatione merent.
Psalm. 125.

DOMINICA IV POST

PASCHA.

Vado ad eum, qui misit me.

Ioh. 16.

Raphel, Rob. 12. pulso in desertum Ae-
gypt. daemone, 7. virorum interfe-

ctore; Tobia reducto filio; patre reiti-
minato; domo eorum felicitatibus mul-
tis beata; valedicens, ait: Iam tempus est, ut re-
uertar ad eum, qui me misit. Vos autem bene-
dicite Deum, & enarrate omnia mirabilia eius.
Idem Magni Cōsiliū Angelus hodie, per-
actis similibus, dixit.

Nos

I. Aduersa inter diuersos effecta sortiri di-
uersa.

II. De tristitia muta Discipulorum.

III. Cur expedierit Apostolis abire Domum.

IV. Quid acturus veniens Paracletus.

PARS I.

Aduersa inter diuersos effecta sortiri diuersa.

1. Mori
Vita.

2. Bonum
& Malum.

Q VOD vni medela est, & vita; virus al-
teri est, & mors idem. 1. Ita ceruis
serpentes sunt salutare; noxii homini-
bus. 2. Michridati Regi venenum af-
fuetudine cibus, & vita fuit: mors cete-
ris. Id in secretis naturae: Ita & in myte-
riis gratiae. Quod hunc beat; damnat il-
lum. Exemplo sint tribulationes. Prou.
12. Non conturbabit iustum, quicquid acciderit
ei: Impius autem replebuntur malo.

3. Confa-
tia & m-
na.

3. Arbores altum radicatae ventis pul-
santur; sed ramis duntaxat agitat: Sū-
ma haerentes terra luxantur, ut arefcant:
aut prosternuntur. Psalm. 1. Iustus erit ta-
quam lignum, quod plantatum est secus decur-
sus aquarum, & folium eius non defluet. At ve-
ro: Non sic impius, non sic: Sed tanquam puluis,
quem proicit ventus a facie terrae. Ilia. 11.

4. Quies
inquit.

4. Domus duæ, Matt. 7. Vna supra pe-
tram: Stulti super arenam: haec quassa
ventis corrui: perstat illa. Ita iusti & im-
probi. S. Greg. Naz. orat. 26. Sē, refert, pro-
pter matris ripam ambulasse, & visis ru-
pibus stare immotis decumanas inter
& insanas vndas; ostrea autem, & con-
chilia alia sus deque ferri; egeri, ac refor-
beri; talibus, inquam, visis ait mundi se-
faciem